

Večernik

»JUTRA«

Leto V. (XII.), šte. 187

Maribor, četrtek 20. avgusta 1931

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409

Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Grof Bethlen o svojem odstopu

VLADA PRIPRAVILA VSE ZA SANACIJO DRŽAVNIH FINANC TER NAJELA TUDI VELIKO INOZEMSKO POSOJILO.

BUDIMPEŠTA, 20. avgusta. Madžarski brzojavni korespondenčni urad objavlja danes daljšo izjavo ministrskega predsednika grofa Bethlena, v kateri so pojasnjeni razlogi njegovega odstopa. — Grof Bethlen izjavlja:

»Ker se je posrečilo najeti veliko inozemsko posojilo v znesku 5 milijonov funtov šterlingov ter je vlada skupno z odborom trintridesetorice parlamenta pripravila vse potrebne odredbe za sanacijo državnih financ, ni več nobene ovire, da izvedejo ta program druge osebnosti, ki so bolj sveže kot jaz, ki sem stal že 10 let na najbolj odgovornem mestu madžarske države. Težki boji, ki sem jih preživel v tem razdobju, so moje zdravje tako razrahljali, da smatram za potrebno, da se vsaj za gotovo dobo umaknem iz aktivnega političnega življenja. Novi odstop je najboljši dokaz za to, da se nam je posrečilo premagati finančno in gospodarsko krizo, tako da je povratak v normalno gospodarsko življenje zagotovljen.

Naš politični sistem ni vezan na osebe in zato tudi ne pride v notranji in zunanji politiki do nobenih izprememb. Ostal bom še nadalje aktiven politični sodelavec svojih prijateljev in bom mogel sistem tudi še vnaprej računati z mojim sodelovanjem.

PARIZ, 20. avgusta. Nenavadna demisijska madžarske vlade je imela na vse tujkajšne politične kroge senzacionalen učinek. Listi so sicer še nekoliko rezervirani in ne objavljajo nobenih obširnih komentarjev, vendar pa je večina pariških listov mnenja, da je kriza deloma posledica Bethlenovega zrahljanega zdravja, deloma pa tudi posledica velike finančne krize in dogodkov zadnjih tednov.

Socijalistični »Populaire« meni, da se sistem na Madžarskem ne bo izpremenil in se more zato upravičeno sumiti, da je izvršil grof Bethlen dobro premišljen načrt, da bi se lažje posvetil delu za restavracijo habsburške dinastije na Madžarskem.

V Londonu še ni odločitve

LONDON, 20. avgusta. Tudi na večerajšnji seji ministrskega sveta še ni padla odločitev o sanacijskih ukrepih delavske vlade. Seja je trajala celih 9 ur in je bila prekinjena šele ob 11.30 ponoči. Kakor poroča »Daily Herald«, na seji ni prišlo do sporazuma. Vlada je načelno sklenila, da se podpre za brezposelnost ne sme o znižati, pač pa bodo znižani prejemki ministrov za 20 odstotkov in v gotovem odstotnem razmerju tudi prejemki sodnikov, policijskih uradnikov, učiteljev in drugih državnih nameščencev.

Vlada je dalje sklenila zvišanje gotovih davščin, višina sama pa bo določena šele kasneje. Najvažnejši problem pa ostane prekoslejš 10odstotno zvišanje carin, ki še vedno ni rešen. V vladi so v tem pogledu mnenja deljena in so se nekateri ministri z vso odločnostjo izrekli proti povišanju carin.

Sklepi vlade bodo danes sporočeni voditeljem opozicije. Za danes popoldne je sklicana skupna seja ministrov ter izvršilnega odbora delavske stranke in bodo na seji izvršeni sklepi po mnenju notranje-političnih krogov dalekosežnega pomena in v gotovem pogledu tudi mero-dajni za usodo delavske vlade.

Francija in Rusija

LONDON, 20. avgusta. V tukajšnjih političnih krogih se zatrjuje, da je bila med Francijo in sovjetsko Rusijo skle-

odpor proti sanacijskemu načrtu, ki ga je izdelal Teleszky, opozicija pa je odklanjala vsako odgovornost za nepopolne odredbe, ki jih je nameravala izdati vlada ter razvila med narodom silno propagando proti sedanjemu režimu. Zatvoritev bank in hranilnic ter ustavitve borznega prometa so izzvali tako močno pomanjkanje denarja, da je morala vlada postaviti pod strogo kontrolo vsa plačila v inozemstvo. S tem pa seveda ni bil otežkočen samo uvoz, temveč je inozemski kapital pričel tudi izgubljati zaupanje v madžarsko gospodarstvo.

njena pogodba o nenapadanju. Na podlagi te pogodbe, ki je uspeh zadnjih pariških pogajanj, se Francija in Rusija zavezuje, da ostanete v primeru, ako bi bila ena od obeh držav napadena od kake druge države ali skupine držav, medsebojno nevtralni, razen, ako bi napadena država sama izzvala oborožen konflikt. Dalje se zatrjuje, da so Trgovska pogajanja med obema državama že toliko napredovala, da bo v kratkem podpisana tudi ta pogodba.

Avstrijsko posojilo pred Društvom narodov

ŽENEVA, 20. avgusta. Na dnevnem redu prihodnjega zasedanja Društva narodov, ki bo otvorjeno 1. septembra, sta dve novi vprašanji. Prvo se nanaša na prošnjo avstrijske vlade, da naj Društvo narodov prouči gospodarske in finančne težkoče Avstrije, drugo pa se tiče grško-bolgarskega izseljevanja.

Izredni francoski ministrski svet

PARIZ, 20. avgusta. Danes bo imela francoska vlada izredno sejo ministrskega sveta. Predsednik republike in vsi ministri, izvzemši Brianda, so zato prekinili svoje počitnice in že prispeli v Pariz. Na dnevnem redu seje ministrskega sveta je predvsem uradno imenovanje Francisa Ponceta za francoskega veleposlanika v

Berlinu, nato pa bo ministrski svet, kakor poroča »Echo de Paris«, razpravljalo o splošnem finančnem položaju ter berlinskem potovanju ministrskega predsednika Lavala in zunanjega ministra Brianda.

Mussolini — načelnik državnega sveta

RIM, 20. avgusta. Italijanski državni svet, ki je praznoval včeraj desetletnico svojega obstoja, je sedaj postavljen pod direktno pristojnost ministrskega predsednika Mussolinija. Mussolini opravičuje svoj korak s tem, da je sedanji zakon o delokrogu in pravicah predsednika vlade postavil italijansko javno pravo na popolnoma novo fašistično podlago in bo mogel zato državni svet po njegovem naziranju tako uspešneje vršiti svojo funkcijo in še okrepiti ugled fašistične države.

KANDIDATI ZA PREDSEDNIŠKE VOLITVE V AMERIKI

NEWYORK, 20. avgusta. Za volitve ameriškega predsednika, ki se bodo vršile prihodnje leto, sta se pričeli že intenzivno pripravljati tako republikanska, kakor tudi demokratska stranka. Kot kandidat demokratov bo nastopil guverner Franklin Roosevelt. Republikanci se dosedaj še niso mogli sporazumeti o osebi svojega kandidata. Vsekakor je zelo verjetno, da sedanji predsednik Hoover ne bo kandidiral, ker so mnogi republikanci nezadovoljni z njegovo gospodarsko politiko. Mnogo izgledeov ima med republikanci za predsedniško kandidaturo senator Morow.

NARAŠČANJE BREZPOSELNOSTI V ITALIJI

RIM, 20. avgusta. Po zadnjih statistikah je narastlo število brezposelnih v Italiji samo tekom julija za novih 64.000 oseb, tako da je doslej že 637.156 oseb brez posla. Od tega uživa brezposelno podporo 230.000 oseb. Vlada proučuje sedaj načrt za regulacijo reke Pad, ki jo misli napraviti plovno od izliva v Jadransko morje pa do Milana, do kamor bi lahko plule manjše ladje.

Sovjetski bomboni

Budimpeštanska policija je dobila iz Szombathelyja obvestilo o nenavadnem odkritju. Med bomboni, katere je prodajal neki ambulantan prodajalec, so našli mnogo bombonov z ruskimi napisi, s slikami ruskih plesalk, kozakov in celo s fotografijo Stalina. Prodajalec je izjavil, da je dobil te sladkornečke od neke budimpeštanske tvornice. Budimpeštanska policija je uvedla sedaj strogo preiskavo, da ugotovi, odkod in na kak način so prišli ti sovjetski propagandistični bomboni na Madžarsko.

menilo popolno desavuiranje dosedanje njegove politike in sploh popoln preokret v madžarski notranji in posebno še zunanji politiki.

Vladna kriza na Madžarskem gotovo ne bo trajala dolgo. Prekritičen je položaj in pretežka kriza, ki jo pravkar preživlja Madžarska. Novo vlado čakajo težki časi in težke naloge in vsako odlašanje bi položaj še poslabšalo.

Že na bližja bodočnost bo pokazala, ali pridejo z novo vlado na Madžarskem na krmilo države samo novi močje, ali pa tudi nova politična orientacija.

Bethlenov padec

Dogodek, ki se je pripetil včeraj popoldne v Budimpešti, je nedvomno eden najbolj zanimivih zunanje-političnih dogodkov v zadnjih tednih v Evropi. Grof Bethlen, ki je od 25. aprila 1921 — torej nad 10 let — upravljal Madžarsko ter vodil njeno zunanjo politiko, je pod pritiskom »izrednih razmer«, kakor pravi madžarska brzojavna agencija, odložil državno krmilo in se namerava baje sploh popolnoma umakniti iz političnega življenja.

Bethlenov nepričakovani odstop je izzval ne samo v madžarski javnosti temveč sploh v vseh evropskih političnih krogih silno senzacijo in to tembolj, ker je demisijska posledica izrednih, za Madžarsko silno neprijetnih okoliščin. Še nedavno je vsa Madžarska z velikimi svečanostmi praznovala desetletni jubilej svojega premierja ter ga pri tej priliki proslavljala kot moža, v katerem so utelešena vsa stremjenja madžarskega naroda in se je smatrala tedaj njegova pozicija bolj utrujena kakor kdaj poprej. In grof Bethlen se je res tudi sam čutil tako močnega, da je kljuboval vsem napadom opozicije ter ni niti mislil na to, da bi se umaknil z vodilnega mesta. Letos, junija meseca, si je pri volitvah v parlament, zopet zagotovil ogromno večino v parlamentu in torej ni bilo prav nobenih izgledeov, da bi se v doglednem času izpremenil dosednji režim na Madžarskem.

Kakor strela z jasnega neba je zato utinkovala sedaj vest, da so »izredne prilike« kar čez noč pomedle Bethlena in njegovo vlado. Sicer še ni znano, kako se bo končala madžarska vladna kriza, toliko pa je že gotovo, da predstavlja demisijsko Bethlenove vlade političen dogodek prve vrste, ki bo imel morda še dalekosežne posledice. Ni izključeno, da je z Bethlenovim odstopom tudi zaključena njegova epoha v madžarski notranji in zunanji politiki, ter da se pripravlja tudi na Madžarskem pod silo razmer popoln preokret v njeni politiki. Toda ta ugibanja so vsekakor za enkrat še preuranjena in bodo šele bližnji dnevi prinesli malo več jasnosti v zakulisne dogodke, ki so prisilili Bethlena, da je odstopil.

Težka gospodarska kriza, v kateri se zvija ves svet, je uprav zadnje čase z vso silo pritisnila tudi na Madžarsko. Položaj je postal celo tako kritičen, da je morala vlada izdati naredbo o izrednih finančnih ukrepih ter se je odbor trintridesetorice, ki je bil izvoljen od parlamenta kot njegov nasvetovalni organ, skoro permanentno posvetoval o naredbah, s pomočjo katerih naj bi se doseglo zopet ravnotežje v državnem proračunu in okrepljen gospodarski položaj države. Tako je hotela vlada še ta mesec izdati naredbo o povišanju davkov, prihrankih v državnem življenju, ter znižanju plač državnim nameščencem. Hotela je na ta način zmanjšati izdatke za 200 milijonov pengov, dohodke pa zvišati za preko 100 milijonov. Toda tu se je zgodilo, česar grof Bethlen sam ni pričakoval. Celotno v odboru trintridesetorice, ki je imel nekako diktatorično polnomoč za izvedbo budžetne reforme, se je pojavil močen

Na Mariborskem otoku

SVETLE I N SENČNE STRANI NA KOPALIŠČU IN KOPALCIH.

Naše kopališče ima zaznamovati letos vsekakor velik napredek. Lani so se kazale na vseh koncih in kraljih neuglajenosti, spominjajoče na dolgotrajno dobo stvarjenja, ko so na otoku kraljevale lopate in motike, je govoril oblastno besedo beton mešajoči stroj, je klet v svojem narečju prekmurski delavec in mariborski zidar, satracenoval češki polir, hreščali lori po zarjavelih tračnicah... Vsega tega ni več!! Deloma človeška roka, deloma pa mamka narava je posegla vmes, vse je zravnano, z mehko travico poraščeno, nasajeno, ograjeno, negovano. Srečna je bila vsekakor misel, da so ob vходу na otok zasadile jagredi. Visoko v zrak bodo molile svoja vitka stebila in vabile s svojimi vihrajočimi vejami kakor zastave ljudstvo na otok.

Prijetno iznenadi skrb uprave za zabavo in razvedrilo obiskovalcev, nekaj miz za ping-pong, dve igrišči za »Wolley-Ball«, okrog kopališča trata za žoganje in druge igre. In glej! Ob nedeljah je vsega tega še premalo, prostori so skoro pretesni in se žoge blijejo na betonu okrog bazenov, kar morda neprijetno občuti kak sitnež, ki bi se rad na solncu zazibal v mehke sanje.

Novost tvorijo letos tudi lesena prenosljiva ležišča, ki jih je, kljub velikemu številu — posebno ob nedeljah — vedno premalo. Pa se razvijajo za tje tihji boji, spremljani po divjih pogledih in je morala uprava nabiti tablo: ni tvoja posest ležišče, če položiš nanje svojo kopalno kapa. Do gotove mere ta »kodeks« poma-ga, kape potujejo z ležišča na beton, kjer se tudi dobro počutijo, vsekakor boljše kakor njihov gospodar, ki mora mesto na leseno ležišče tudi na trdi beton. Nu, kakih 20 takih »pričen« več bi res ne škodovalo! Pihne jo vsekakor ura nad glavnim poslopjem; gre dobro, a kaže slabo — pravijo nekateri, ki jim kar v glavo ne gre, da ima pravico do ekzistence ura, ki nima števil in jih nadomestujejo le bele črte. Se bodo tudi tej neobičajnosti privadili.

Nasadi okoli kopališča čakajo uresničenja načrtov, ki se izdelujejo ba je v Ljubljani. Lux ex oriente! Prav bi bilo, da bi se tekom zime izdelali in da bi v rani pomlad zapele sekire in žage, lopate in motike. Res je pa, da zahteva vsaka stvar, ki naj bo dobra, časa, da se razvije.

Dveh nedostatkov bi se dotaknil in dal s tem spodbudo, da se odpravijo. V levem krilu kabinskega poslopja še ni zaves. Ni potrebno daljše razmotrivanje o njih potrebi, stvar leži na dlani. Prosim! Nujno bi bilo želeti, da bi se napravila na vrhu nove ceste, tam, kjer se ustavljajo avtobusi, lopa. Kako neprijetno je čakati odhajajočim na autobus tam gori na pekočem solncu, v oblakih prahu, pa tudi ob slučajnih nevihtah na dež-

ju! Tisti prodajalec brezalkoholnih pijač, ki se je tako nerodno naselil na mostišču, naj bi kolibo in sebe in svojo robo prese-lil v neposredno bližino lope in ustrezno bi bilo njegovemu obratu in publiki.

Še nekaj besed o publiki. Vse od soln-ca ožgano, mlado in staro, obojega spola in se marsikdo prav nič ne razlikuje po svoji koži od Arabcev in Kabilov, a se nekateri, osobito ena Eva, z velikimi zlatimi uhanji, bližajo tozadevno prebival-cem Konga ali Nigerije. In je na tisto Evo na pr. kar divji kopalni mojster, ker mu z ozirom na črno polt dela hudo kon-kurenco. Belci so redkost in jih publika nekam sočutno, morda celo prezirljivo o-gleduje. Postave krasne! Moški imajo prednost seveda; šport, telovadba in na-rava kuje in oblikuje mišičje in ogrodje, a se ženski svet tozadevno razmeroma le malo udeležuje. Kipar bi med vsemi stoterimi in stoterimi predstaviteljicami nežnega spola pasel svoje skozi očala umetnosti gledajoče oči nad — tremi, štiri-mi, a bi znale biti te res popolne. A ste jezne, kaj ne, ve vse druge? Pa je že ta-ko in nič ne pomaga; kopalni dres pač ni promenadna obleka, ki mnogokrat prav marsikako napako in napakico zakriva.

Mondene šege se uvajajo polagoma tu-di pri nas. Ponašajo se nekateri že z dvema, celo tremi kopalnimi oblekami; seveda, ko vila iz vode zleze, je kopalna obleka mokra in ni prijetno v njej sedeti na solncu. Pa hajd po drugo in tretjo, se-veda vedno lepšo in razkošnejšo v kabi-no, potem je ugodnejše pod toplimi žarki poletnega solnca in še bolj toplimi pogle-di številnih občudovalcev. In kako se druge... lezijo, ki nimajo dveh ali celo treh kopalnih dresov! In je to višek u-godja!

Čuden vtis napravljajo danes na člo-veka dolgaske. Kot nekake eksotične prikazni učinkujejo posameznice med sto-terimi bubi-glavicami. Pač hitro se pri-vadimo pametnim in brezumnim novota-rijam, ki naj jih diktira moda ali pa higi-jena in kako naglo se jim zopet odvadi-mo! Le poglejte, kako se ozirajo ljudje za damo, ki se je usmellila, da je oblekla si-cer moderno, a dolgo krilo.

Publika je, osobito ob nedeljah, pre-cej nedisciplinirana. Za žogo, ki preleti mrežasto ograjo, skoči težak ded, opira-joč se na ograjo: odtod skrivljene žice, pričetek razdejenja, ki je neizogibno, ako teh razvad ne odpravi paznik. Res je se-veda, da en kopalni mojster, ki igra razen drugih vlog tudi vlogo paznika, ne more biti vedno povsod in da je gospoda na-pram opominom precej — obiestna.

O drugih malenkostih bi se dalo še mar-sikaj povedati; za javnost bodi to do-voľ, saj bo vodstvo uprave najbrže samo prišlo na marsikaj, kar še ni popolno in bo treba v bodoče izpopolniti. As.

trafike v Ljutomeru, pa je bil že čisto brez denarja, ker je medtem potrošil še denar, ki ga je hranil za otvoritev trafike. Odšel je peš iz Ljutomera v Maribor in hodil opiraje se na dve palici to pot deset dni. Medtem je jedel le trikrat. Zadnje dni je bil čisto obupan. Poslednji udarec pa je bil zanj sklep, da se mora naseliti kot občinski revež v domači ob-čini, ki mu je bil sporočen preteklo ne-deljo.

Kraljeva zahvala Mariboru.

Na pozdravno brzojavko ob priliki 10 letnice vladanja Nj. Veličanstva kralja Aleksandra, ki jo je poslal g. župan dr. Juvan dvorni pisarni, je prejel danes sle-deči odgovor: »Dr. Juvan, župan mesta Maribor. Zahvaljujem se Vam in mari-borskim meščanom za čestitke in izjave vernosti ter vdanosti. Aleksander.« —

Pohorje in kraljev jubilej.

Tudi planinci ozir. letoviščarji na Po-horju so praznovali 17. t. m. desetletnico vladanja kralja Aleksandra. Vse planinske postojanke so bile okrašene z zastavami. Kmalu po 20. uri pa se je razvil izpred Pohorskega doma pod vodstvom pohor-ske godbe sprevod, ki je vodil naravnost na razgledni stolp. V trenutku je nosil že-lezni stolp pezo 40 oseb. Na vrhu stolpa, pod zvezdnatim nebom, od kjer se je nu-dil krasen razgled na morje lučic po do-linah, osobito pa na razsvetljeni Maribor, je svirala godba, visoko v zrak pa so švigale rakete. Veličastna, nepozabna slika! Sprevod z godbo se je nato vrnil pred Pohorski dom, kjer je bila proslava zaključena s kresom. —

Na potu v Lwow

je danes potovala skozi Maribor jugo-slovenska ekipa za mednarodne strelske tekme. Ekipo tvorijo inž. Jovanović iz Beograda, Gorup iz Zagreba, Vrtunski iz Novega Sada, Milovanović, Milenković, Čolović vsi iz Kragujevca, Mitrović iz Petrovaradina. —

Iz Hotinje vasi.

V soboto, dne 15. tm. je prostovoljno gasilno društvo priredilo veliko tombo-lo, koje čisti dobiček je bil namenjen za nabavo nove motorne brizgalne. Prvo tombolo, žensko kolo, je dobila gđ. Ču-ček Veronika iz Slivnice; moško kolo Štern Sebastijan iz Radizele; žensko ko-lo Brezovšek Marica iz Bač; moško kolo Lošič Ivan iz Rač; prašiča Vele August iz Orehove vasi; 50 kg pšenične moke, Bregant Matej iz Orehove vasi; otroški voziček Koren Josip iz Frama; moško obleko Jemec Andrej iz Maribora; žen-ske čevlje Tement Alojzija iz Dobrove; moške čevlje Pungortnik Alojzija iz Ho-tinje vasi. Po tomboli se je vršila velika vrtna veselica.

Za svoj god — v bolnico!

Posesnikovemu sinu — 26-letnemu Ludviku Jerčiču od Sv. Križa nad Mari-borom se je pripetila težka nezgoda. Ko se je z dvokolesom vozil mimo Kamnice, je ob nekem kamnu padel tako nesrečno, da si je zlomil levo ključnico. Ko so ga prepeljali v bolnico, je dejal: »Lepo go-dovno darilo!« —

Več ko smola.

Pred tedni smo poročali, da je v Ko-šakih neki avtomobilist prevrgel od za-daj 30-letnega Rudolfa Viteza iz Pišku-pca pri Varaždinu. Komaj je Vitez od-poškodb, dobljenih pri tej nezgodi okre-val, je padel včeraj z avtomobila in si zlomil levo nogo. Moral je vnovič v bol-nico. —

Komično predstvo

je uprizoril na državnem mostu 66letni upokojeni progovni delavec, K. Jurij iz Košakov. Mož se je precej odobrovoljil po raznih lokalih ter se postavil na drž-avnem mostu pred držalo, na katerem je bil pritrjen svoje dni avstrijski dvo-glavi orel. Na držalo je razpel svoj de-žnik ter pričel nato ljudem pridigovati, da bi morali zgodovinske spomenike bolje čuvati, kakor so jih leta 1918 in da je bilo škoda orla, ki je bil kakor nalašč ustvar-jen za okras državnega mostu. Ljudje so se temu predavanju smejali, dokler ga ni prekinil stražnik. —

Iz otroškega vozička.

ki ga je pustila za nekaj trenutkov na Glavnem trgu gospa Lovša Marja, je neznan tat odnesel nahrbtnik. V nahrbt-niku je bilo 130 dinarjev gotovine. —

Pri apnenju arterij v možganih in srcu dosežemo pri vsakdanji uporabi male množine »Franz Josefove« vode iztreb-ljenje črevesa brez hudega pritiska. Ce-njeni učenci na klinikah za notranjo me-dicino so dosegli celo pri polstransko o-hromelih z »Franz Josefovo« vodo naj-boljše uspehe pri iztrebljanju črevesa. »Fr-nz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Nesreča ob državni meji.

Od severne državne meje nam poro-čajo: V nedeljo se je v okoliših obmejne občine Lučane vršil večji lov, na kate-rega so bili povabljeni tudi nekateri ju-goslovanski mejaši. Lov je skraja pote-kel dobro, nesrečno naključje pa je hote-lo, da je neki posestnik iz Arveža zadel po nesreči svojega najboljšega prijatelja Karla Helda v levo stegno. Šibre so pre-bile žilo odvodnico. Ker ni bilo blizu lo-višča zdravnik, so sami udeleženci nu-dili svojemu lovskemu tovarišu prvo po-moč, kolikor so vedeli in znali. Prepe-ljali so ranjenca v Lipnico, kjer je v bol-nici izdihnil. Tragičen slučaj je našel na meji mnogo odmeva. —

Svinjski sejem v Mariboru.

Na zadnji svinjski sejem je bilo pripe-ljanih 213, prodanih pa je bilo 120 svinj. Cene so bile sledeče: 5—6 tednov starl prašiči 50—70 Din, 7—9 tednov 90—130, 3—4 mesece 150—200, 5—7 mesecev 300—400, 8—10 mesecev 420—500, 1 leto 560—750, 1 kg žive teže 6—8, 1 kg mrtve teže 9—10 Din. —

Stanovanja za 23. do 26. avgusta

ičmo za udeležence pedagošk... teča-ja. Prijave na Pedagoško Centralo v Ma-riboru, Zrinjskega trg 1. —

Tombola Slov. ženskega društva

v prid Počitniškega doma kraljice Mari-je se bo vršila v nedeljo dne 20. septem-bra, v slučaju slabega vremena eno ozi-roma dve nedelji pozneje. —

Prijave za enoletni trgovski tečaj Slov. trg. društva v Mariboru

se sprejemajo dnevno od 10.—11. ure Zrinjskega trg 1 (drž. trgovska akademi-ja). Sprejemajo se tudi pismene prijave. Zahtevajte brezplačno prospekte od rav-nateljstva tečaja. —

Iv. Heričgo ml., Maribor, Koroška 15, izdeluje glinaste peči, štedilnike ter spre-jema v to svrhu spadajoča dela in po-pravila po najnižji ceni. —

Trinadstropni avtobusi

Pred dvema letoma je prepovedal mli-nistrski predsednik Mussolini vožnjo z električno železnico po notranjih okrajih Rima. Namesto električne železnice so uvedli avtobuse, ki pa so bili vedno pre-napolnjeni. Zaradi tega je naročila upra-va rimske občine najboljšemu konstruk-terju italijanskih avtobusov, inženjerju Sagliu, naj izdela načrt za avtobus, ki bi vozil vsaj 150 oseb. Sedaj je izdelal inženjer Saglio načrt za veliki avtobus, ki ima tri nadstropja in prostora za 190 oseb. Avtobus je dolg 13 m in 4.80 visok. Prvi avtobusi te mamutske veličine že vozijo po rimskih cestah, kjer vzbujajo nemalo zanimanje občinstva.

Generalna stavka Arabcev v Palestini.

Poslednje čase je postalo razmerje med židovskimi kolonisti in Arabci v Pale-stini zopet skrajno napeto ter niso novi spopadi izključeni. Vodstvo arabske ob-čine palestinskega prebivalstva je izdalo proglas na Arabce, s katerim proglaš-a splošno stavko Arabcev, ker so izročili Angleži velike množine orožja v čuvanje židovski policiji. Splošna stavka se je pričela v soboto na obletnico pričetka zadnjih velikih nemirov, pri katerih je bilo ubitih veliko število Židov in Arab-cev.

Hindenburgova francoska sablja.

V »Petit Parisenu« objavlja berlinski dopisnik tega lista, da je bil francoski po-slanik de Margerie pred odhodom na do-pust sprejet v privatno avdijenco pri predsedniku Hindenburgu, ki mu je pri tej priliki poklonil sabljo, katero je Hin-denburg v vojni l. 1870 uplenil nekemu francoskemu častniku. »Petit Parisen« pripominja k temu, da znači ta gesta pred-sednika nemške republike več kakor obi-čajno uljudnost.

Mariborski in dnevni drobiž

Tragična smrt vojnega invalida

Davi ob pol petih je opazil policijski stražnik na obhodu po mestnem parku, da leži na neki klopi poleg pavilijona za godbo neznan mož. Stopil je bližje in za-čutil oster vonj po lizolu. Domneval je takoj nesrečo in res ugotovil, da je bil mož že dalje časa mrtev. Poleg samo-morilca je še ležala stekleničica, v kateri je bilo še nekaj kapljic lizola. Na klopi pa je bila zaprta aktovka in en zavitek. Stražnik je takoj telefoniral na policijsko upravo, od kjer sta prihitela dr. Zorjan in načelnik kriminalnega oddelka Canjko, ki sta ugotovila dejanski stan ter odredi-la prevoz trupla v mrtvašnico na Po-brežju.

Iz dokumentov, ki jih je imel samomo-rilec v aktovki, je bilo razvidno, da je težki vojni invalid, inženjer Maurič Er-hard, rojen 1877. leta v Stari cesti pri Ljutomeru, ki se je leta in leta poganjaj za invalidnino ter živel nadvse tragično življenje. V aktovki so bila še štiri poslo-vilna pisma, polna tuge in obupa, naslov-ljena na policijsko upravo, uredništvo »Mariborer Zeitung« na tajnika Invalid-

skega združenja Martina Pravdiča in še na neko osebo.

Tragično preminuli Maurič je bil 100 odstotni vojni invalid. Odrinil je takoj pri-četkom voine na fronto v Galicijo, kjer se je pri neki priliki sprl z znanim mad-žarskim aristokratom Pongratzom. Za-radi tega je bil obsojen na leto dni ječe in degradiran kot poročnik. Pozneje mu je cesar kozen odpustil, moral pa je služiti v naprej kot običajen prostak. Pozneje je prišel na soško fronto, kjer je eksplodira-la v njegovi neposredni bližini granata ter mu po večkrat zlomila vse ude in celo vrsto reber. Poleg tega pa ga je zadel še kamen v hrbtnico ter jo tako ranil, da je ostal za vedno pohabljenec. Iz fron-te so ga odpeljali na Dunaj, kjer je ležal tri leta v bolnici. Pred dvema letoma je prišel v Jugoslavijo, da bi dobil kot v Staro cesto pristojni jugoslovenski dr-žavljan našo invalidnino. Brez sredstev je romal sedemkrat v Ljubljano interve-nirat in živel v Mariboru od milosti in naklonjenosti drugih ljudi, ki so mu nu-dili zaslonno prenočišče ter dajali vsakda-njo hrano. Prosil je tudi, da mu podeli trafiko. Prva prošnja je bila odklonjena, ko pa je dobil dovoljenje za otvoritev

Zanimiv načrt ruskega učenjaka

EKSPEDICIJA NA SEVERNI TEČAJ BREZ ČLOVEŠKEGA BITJA.

Zadnja leta so poleg starih metod raziskovanja polarnih pokrajin iznašli tudi druge, ki bodo v bodočnosti sigurno igrale veliko vlogo. Seveda se pri tem nikakor ne more reči, da bi bila dosedanja sredstva za raziskovanje polarnih krajev popolnoma neuporabna. Sani s psi kot zaprego in čvrsto zgrajene ladje bodo uporabljali še dolga leta. Klasični primer prejšnjih metod je znamenita Nansenova ekspedicija od l. 1893—96, ko je njegovo ladjo »Fram« gnala ledena struja od Novosibirskih otokov do severno od Špicbergov.

Rusi so se pozneje kot prvi pričeli posluževati ledolomilcev. Imeti pa je treba seveda pred očmi, da tudi najmočnejši ledolomilec ne more prodreti skozi močno nakopičeno ledovje. Izkoriščanje ledolomilcev pa vsekakor znatno olajšuje delo letal, ki so se v sodelovanju z ledolomilci izkazali kot odlično sredstvo za raziskovanje polarnih pokrajin. Še bolj kot aeroplani pa so uporabljivi tudi kot samostojno sredstvo za raziskovanje polarnih krajev zrakoplovi. To je najboljši dokazal zadnji polet »Grofa Zeppelina«, ki ga je organiziralo društvo »Aeronautik«.

Splošno je znano, da imajo vremenske razmere v polarnih krajih velik vpliv na podnebje južnih širin. Zato ne gre več samo za raziskovanje zemljepisnih in sploh geofizikalnih problemov na Severnem tečaju, temveč se morajo predvsem izvršiti razna meteorološka in aerološka opazovanja. Jako važna so stalna opazovanja in kontroliranja arktičnih krajev. Da se to doseže, ne bodo pošiljane samo stalne ekspedicije, temveč bodo na skrajnem severu zgradili tudi geofizikalni observatorij z radijskimi postajami. Toda niti s tem ni mogoče raziskati težko dostopnih arktičnih krajev. To je pač mogoče doseči le z modernimi izumi tehnike in z dolgoletnimi ekspedicijami.

Pred dvema letoma je prišel prof. Molčanov na idejo, da se posluži v aerološke namene aparatov, ki bi sami avtomatično zaznamovali vsa opazovanja in jih potem prenašali s pomočjo radija. Bistvo aparata, ki ga je izumil, je v tem, da ne zaznamuje avtomatično samo toploto, vlago in zračni pritisk višjih slojev atmosfere, temveč jih pošilja v gotovih časovnih presledkih s pomočjo avtomatičnega radijskega odposiljalca na kratke valove, katere sprejemajo potem avtomatično drugi sprejemni aparati. Uporaba podobnih aparatov o priliki po-

leta »Grofa Zeppelina« je pokazala izvrstne uspehe. Štirje taki avtomatični aparati za registriranje in odposiljanje so bili pritrjeni na male balone in spuščeni v zrak in res so čisto točno pošiljali svoja poročila.

Nedavno tega je prišel Molčanov zopet na idejo, da pošlje nenavadno ekspedicijo v arktične kraje. Ta bi v gotovem času registrirala vremenske razmere na Severnem tečaju in jih prenašala radijskim potom, ne da bi pri tem sodelovalo kako živo bitje. Majhen, krepko zgrajen čoln bi bil odposlan v polarne vode ter prepuščen tamkaj ledenim strujam. Čoln bi bil opremljen z aparati za avtomatično registriranje in radijskim javljanjem vremenskih poročil, katere je izumil prof. Molčanov. Aparati bi stalno v gotovih časovnih presledkih zaznamovali vsa vremenska opazovanja in jih potem pošiljali dalje potom radija. Vzdušje Arktika postavljene radijske postaje pa bi sprejemale ta avtomatična poročila. Največja težkoča pri tem pa obstoja v tem, da akumulatorji ne morejo vzdržati več kot leto dni, druga pa v tem, ker je jako težko ugotoviti, kje se takrat čoln nahaja.

Načrt o tej nenavadni ekspediciji bi izgledal približno takole: Čoln z aparati prof. Molčanova bi bil spuščен v ledeno strujo v področju Vranglovega otoka, ki leži severozapadno od Beringovega preliva. Izpustil bi ga kak velik parnik ali zrakoplov. Od tam bi pričel čoln svojo pot, gnan od ledene struje proti zapadu. Radijske postaje na Vranglovem otoku, na Novosibirskih otokih, ob ustih Oba in Jeniseja, na Novaj Zemlji in Špicbergih, bi sprejemale poročila o vremenskih prilikah in poizkušale ugotoviti, kje se nahaja čoln. Ekspedicija bo zanimiva posebno zato, ker se bo pri tem lahko ugotovila moč in smer ledenih struj, kar je velike važnosti za oceanografska dela.

Poizkusi s to ekspedicijo bodo izvršeni že prihodnje leto. Nekje, v bližini katere radijske postaje, bo izvršena poizkusna vožnja s kako ladjo, opremljeno z aparati Molčanova. Če se bo stvar posrečila, bodo pripravili potem novo ekspedicijo.

Ideja je sama po sebi razmeroma enostavna, vendar je za njeno tehnično-mehanično izvedbo potrebno mnogo dela. V tem pogledu bi bilo pač potrebno medsebojno podpiranje mednarodne znatnosti. Posebno važno pa je sodelovanje ruskih in nemških učenjakov.

Zenska v sodobni Španski

S prevratom na Špankem je stopila tudi ta država v vrsto onih, ki v vsakem pogledu favorizirajo žensko gibanje. Vse do padca monarhije na Špankem je bila ženska popolnoma potisnjena iz javnega življenja ter ji je bila zaprta večina politikov. Sedaj pa je mlada republika na široko odprla vrata za javne poklice in sodelovanje v splošnem političnem in družabnem življenju tudi ženskam. Tako sta bile izvoljeni v parlament, ki baš sedaj sestavlja novo ustavo, tudi dve zastopnici ženskega gibanja, namreč odveto Viktorija Kent in Klara Campaamor. Veliko število, s katerim ste bil izvoljeni obe ženski, je čudno tembolj, ker ženske še nimajo volilne pravice in sta bili torej izvoljeni od moških. Seveda pa tudi to dolgo ne bo trajalo, kajti načrt nove španske ustave določa popolno enakopravnost žensk v pogledu glasovalne pravice z moškimi. Viktorija Kent je bila vrh tega imenovana za ravnateljico kaznilnice v Madridu. Zaupano ji je bilo torej mesto, ki predstavlja tudi veliko nalogo in veliko odgovornost, posebno na Španskem, kjer vlada v kaznilnicah še vedno srednjeveški sistem. Nova španska ustava pa pripravila tudi v tem pogledu temeljite reforme. Kolika čast je za Kentovo to imenovanje, dokazuje najbolj dejstvo, da so dosedaj samo štiri ženske vpisane pri sodišču v Madridu za odveto. Tudi v sodstvu je bila ženskam na Špankem napravljena koncesija s tem, ker morejo biti pravne zastopnice v vprašanju zločinov, storjenih v afektu. Za

španskega poslanika na Nizozemskem je bila imenovana gospa Izabela Palencia, predsednica španskega ženskega saveza. Žal pa je ona morala odkloniti ta mesto, deloma iz rodbinskih razlogov, deloma radi tega, ker hoče vse svoje sile posvetiti lastni državi kot aktivna članica številnih ženskih organizacij.

Zavarovanje in kazenska usmritev

V nekem malem mestu v državi Indiani se je John Hamond pred leti zavaroval za življenje za 10.000 dolarjev. Bil je tako previden, da je vnesel v svojo zavarovalno polico pripombo, da mora zavarovalnica izplačati dvojni znesek, ako bi se morda smrtno ponesrečil.

Ne dolgo potem je Hamond umoril svojo ženo in je bil obsojen na smrt. Pol leta kasneje je bil res usmrčen na električnem stolu in zavarovalnica je izplačala njegovim dedičem 10.000 dolarjev. Toda dediči s tem niso bili zadovoljni. Hoteli so imeti 20.000, češ da je Hamond po nedolžnem vsled »nezgode« izgubil življenje. V obtožnici so navajali dediči, da so »gotovi ljudje« Hamonda kljub njegovemu protestu nasilno posadili na neki stol, ga zvezali z jermeni in proti njegovi volji napeljali potem tako močen električni tok, da je umrl. Hamond pa je bil na umoru svoje žene nedolžen in gre torej za obžalovanja vredno nezgodo.

V Washingtonu bo te dni padla odločitev o tem zanimivem dogodku, s katerim se bo bavilo najvišje sodišče Zedinjenih držav.

Od mrtvih je vstal

V Toursu je doživel mladi industrialec Kristijan Navarre strašen doživljaj, ki sliči skoro na kak kriminalni roman. Pred mesecem je odšel na kratko službeno potovanje v Nantes, odkoder se ni več povrnil. Pač pa so našli njegov avtomobil čisto zdrobljen poleg morske obale. Policija je pri preiskavi domnevala, da je našel pri nesreči mladi industrialec smrt v morskih valovih. V ponedeljek zvečer pa se je pojavil dozdevno že pred štirimi tedni mrtvi Navarre v pariški hiši svoje zaročenke. Bil pa je ves zamazan in očitno slaboumen. V razgovoru z zaročenko je neprestano pripovedoval o nekem skrivnostnem profesorju, ki mu je potisnil na glavo neki železni šlem. V resnici ima Navarre na glavi jedva zaceljeno rano, na čelu pa široko sinjo podplutbo. Policija vneto preiskuje zagonetni slučaj ter poskuša predvsem dognati, kje se je nahajal Navarre štiri tedne, ko ni bilo o njem nobenih sledov.

Deževni ulak

V neki zapuščeni provinci Pennsylvanije vozi iz Kushequa ozkotirna železnica na neko izletno točko v tamošnjih velikih gozdovih. Železnica je last nekega zasebnika ter ima še stroje, ki bi že davno spadali v železniški muzej. Posebnost teh strojev je ta, da bruhajo iz dimnikov cele snope žarečih ogorkov, ki so že ponovno vžgali gozdove ob progi ter povzročili gozdnim posestnikom veliko škodo, katero je moral plačati lastnik železnice. Tega plačevanja se je mož končno naveličal ter lepega dne nabil na izhodni postaji v Kushequa napis, da bo odslej vozil njegov vlak skozi gozdove samo ob deževnem vremenu. Tako vozi sedaj ta vlak samo ob dežju. Najbrže pa bo končal kmalu še s temi deževnimi vožnjami, ker so mu pričeli konkurirati avtobusi.

12 let moški

Iz Mainza v Nemčiji poročajo: Neka, sedaj že 46 let stara ženska, je zmogla, da je veljala dolgih 12 let za moškega, ne da bi odkrili njen spol. Sedem let je bila nastavljena za nočnega čuvaja in uradnika pri društvu za zaklepanje dur, poprej pa je bila že pet let nameščena kot delavka v avtomobilskem parku nekega francoskega okupacijskega polka. Stvar je prišla končno na ta način na dan, da je njen mož s svojo invalidsko izkaznico zahteval od države rento, enako izkaznico pa je imela tudi njegova žena. Splošno pa se domneva, da oblasti ne bodo nič ukrenile proti njej, čeprav je potvorila uradne listine. Povsod, kjer je bila uslužbena, je dobila namreč najlepša izpričevala.

Za 1 dinar — 14 dni zapora

Pred sodiščem v Veliki Kikindi se je moral zagovarjati zaradi prevare v škodo države ugledni in znani seljak Milivoj Janičin, župan v Sajanu. Obtoženi Milivoj je pisal neko pismo svojemu sorodniku v Baji in nalepil na kuverto že žigosano znamko. Pri razpravi se je zagovarjal s tem, da ima doma dve škatli. V eni so nerabljene, v drugi pa že rabljene znamke, s katerimi krpa strgane bankovce. Po pomoti je v mraku vzel iz škatle za rabljene znamke že žigosano ter prilepil na pismo. Sodišče pa ni verovalo v njegov zagovor, ker je bil obsojen že zaradi sličnih prestopkov in mu prisodilo 15 dni »trogega zapora«, kar je vsekakor precej za 1 Din škode, ki jo je hotel povzročiti državi.

Deset tisoč zasebnih letalcev.

V Angliji je bilo izdano pretekle dni desettisoč dovoljenje za vožnjo z zasebnimi letali. Prvo tako dovoljenje je bilo izdano pred 21. leti. Število zasebnih letal se je pomnožilo samo v zadnjih dveh letih za dvakrat. Od 10.000 voznih dovoljenj jih je 2000 v posesti žensk.

Gladovna stavka v poljski letnišnici.

Kakor poroča socialistični list »Robotnik«, je stopilo 150 političnih kaznjencev v kaznilnici Grodno v gladovno stavko. Letniški stavkajo že od 7. avgusta, ker jim je letniška uprava preprečevala čitanje knjig in nabavljanje dodatne hrane.

Sokolstvo

Seja župnega načelstva

bo jutri, v petek ob 20. v Narodnem domu.

Sokol Maribor II — Pobrežje

priredi v nedeljo, dne 23. avgusta, društveni pešizlet k Sv. Martinu. Popoldne se udeležijo telovadni oddelki javnega nastopa, ki ga priredi tamošnja bratska četa. Zbirališče pri bratu Renčelju, odhod točno ob 6. zjutraj. — Zdravo!

Sokolska veselica v Limbušu.

V nedeljo, dne 23. avgusta, ob 15. uri, bo v prostorih br. Srečka Robiča v Limbušu veselica sokolskega društva Limbuš. Sodelujejo pevski zbor »Jadrani«, svirala bo neumorna godba, za zabavo bo skrbela šaljiva pošta in srečolov. Vabljeni vsi prijatelji Sokolstva!

Sport

Medklubski odbor LNP, službeno.

V soboto dne 22. in v nedeljo dne 23. t. m. se bodo vršile sledeče tekme: v soboto ob 17. mednarodna tekma Grazer Atletikklub:SK Železničar. V nedeljo ob 9.30 na igrišču ISSK Maribora: finalna tekma za pokal SK Ilirije med ISSK Mariborom in SK Železničarjem in ob 17. GAK:SK Železničar.

Službujoči odborniki: v soboto g. Lorber, v nedeljo dopoldne gg. Nerat, Fišer in Ilovar, popoldne g. Marušig. Tajnik.

Male sportne vesti.

Mednarodni teniški turnir Jugoslavija: Avstrija, ki se vrši v Porečah, je končal včeraj z zmago Avstrije. Matejka je porazil Schäfferja 4:6, 6:0, 6:0, 6:4. Stanje je sedaj 2:2. Danes se vrši zadnji match in sicer se srečata Kukuljevič in Elfermann.

Plavalni dvomatch ČSR:Poliska se je končal z zmago Čehov s 63:39. Na tekmovalju je bilo postavljenih po 5 češko-slovaških in poljskih rekordov.

Edina jugoslovenska tekmovalka na plavalnem prvenstvu Evrope v Parizu gđ. Lampret Nada (Ilirija) je včeraj odpotovala iz Ljubljane.

Jug Dubrovnik je včeraj gostoval v Karlovcu in nastopil proti KSU. V waterpolu je zmagal Jug s 7:0. V plavanju omenimo le: 50 m prosto: Grbić (Jug) 28, 200 m prsno: Lukažič (KSU) 3:12, 3×100 m mešano: Jug 3:54,2, 100 m prosto: Matić (J) 1:05.

Meddržavni tenis match Jugoslavija: ČSR se bo vršil v dneh 22. do 24. t. m. v Pardubicah.

Gašenje z vinom

To se seveda ni zgodilo pri nas, temveč v neki vasi blizu Ancone v Italiji, kjer je objel ogenj neko kmečko hišo. Od vseh strani so takoj prihiteli kmetje na pomoč. Ko pa so se pripravljali, da spravijo svoje brizgalke v akcijo, so se morali prepričati, da ni v vsej okolici niti kapljice vode. V tem kritičnem položaju so izvršili kmetje junaški sklep. Namesto vode so dali za gašenje na razpolago vino. V nekaj minutah so bili odprti vsi vinski sodi in gasilci so pričeli gasiti ogenj z vinom. Uspeh seveda ni izostal. Vas je bila sicer brez vina, zato pa so kmetom ostali njihovi domovi.

Najstarejši uradnik na svetu.

Nestor vseh uradnikov na svetu je vsekakor Jack Yorhis, šef volilnega urada na newyorškem magistratu. Te dni je imel svoj stotretji rojstni dan. Kljub svoji visoki starosti pa prihaja starček še vedno v svoj urad. Njegovi tovariši so mu priredili za rojstni dan majhno slavo, na katerem so mu razen iskrenih čestitk izročili tudi veliko torto. Obenem pa so ga pri tej priliki tudi prosili, naj jim razloži, kako je mogel pri 102 letih ostati še tako svež in gibčen. Toda slavljenelec je samo kratko odgovoril: Svojo visoko starost sem dosegel samo s treznim in pametnim življenjem.

Zdravnik ženi bolnika: »Vaš mož je obolel na takozvani konjski mrzlici.« — Žena: »To je pa že res mogoče, gospod zdravnik, saj je bil še včeraj na konjskih dirkah.«

39.-

Vrsta 2941-00

Otroške sandale iz mehkega usnja z gumastim trpežnim podplatom in s podpetnikom. Vašim ljubimcem neobhodno potrebne. Otroške 39.—, ženske 49.—, moške 69.— Din.

39.-

Vrsta 2852-05

Čevlje iz laka s spono smo priredili za otročičke. Nosijo se ob neveljah in praznikih. Imamo prav take čevlje iz rjavega boksa za navadne dni.

89.-

Vrsta 3922-00

Sportni čevlji za otroke. Naredili smo jih iz rjavega boksa in z okrašenim jezikom. Trden podplat jamči, da jim bodo čevlji dolgo izdržali.

89.-

Vrsta 3762-22

Te smo priredili za bolj žive dečke. Proizvajamo jih iz mastnega kravjega usnja. Imamo pa tudi prav take iz mehkega usnja. Praktični čevljički za vsak štrapac.

129.-

Vrsta 2852-05

Praktični čevlji iz laka ali iz rjavega telečjega boksa. Dovršeno se prilegajo nogi. Hoja v njih je jako udobna.

169.-

Vrsta 1834-22

Čevlji iz laka ali boksa za učence. Polkoničasta oblika daje čevljem posebno eleganco. Docela so udobni in praktični.

169.-

Vrsta 3635-18

Te smo priredili za gospodinjice, ko hodijo na trg. Trpežen in udoben polčevlj z nizko peto in z gumo. Praktična obutev za vsako žensko.

169.-

Vrsta 1937-22

Elegantni polčevlji za gospode. Imamo jih črne ali rjave z gumastim podplatom. Praktični za vsako priložnost.

169.-

Vrsta 0167-00

Bakandže iz močnega mastnega usnja, z gumastim podplatom in peto. Jako trpežna in praktična obutev za vsakdanje delo.

249.-

Vrsta 3267-02

Trpežna obutev iz čvrstega boksa. Jako praktičen in udoben čevlj. Zlasti priljubljeni so lovčjem.

249.-

Vrsta 3967-22

Udoben čevlj iz črnega boksa. Z gumastim podplatom se nosijo ob deževnem vremenu z usnatim podplatom za praznike.

249.-

Vrsta 9677-22

Čevlj iz črnega telečjega boksa z našitim močnim podplatom iz usnja. Polšiljasta oblika je za hojo zelo udobna in elegantna.

Učenca

za torbarsko in sedlarsko stroko sprejme Ivan Kravos, Aleksandrova 13. 2371

Sobo, lepo opremljeno ali prazno s posebnim vhodom, oddam. Kosarjeva ul. 38. 2405

Kupim takoj

kompletno spalnico, razno pohištvo, obleke, čevlje, plačam v gotovino. M. Makor, Studenci, Aleksandrova c. 1. 2407

Dobrodošlo delikatesno trgovino

in točilnico oddam s 1. septembrom. — Naslov v upravi »Večernika«. 2385

Postrežkinja

za vsa domača dela dobi službo. Vprašati na Aleksandrovi cesti 59, drugo nadstropje. 2406

Uradnik

išče sobo za 1. september z hrano in oskrbo. Ponudbe pod »Center«. 2404

Šolske torbice,

aktovke, kovčke, preobleke, damske torbice, nahrbtnike, pasove, listnice itd. v veliki izbiri in po najnižjih cenah v novo odprti torbarski delavnici. Sprejema tudi popravila. Josip Karlo, Kopališka ul. 2, Scherbaumov paviljon. 2287

zastopniki se sprejmejo

Spomnite se CMD!

Naiceneje kupite!

Nogavice, damske, moške in otroške. Pletenine vseh vrst, za dame, moške in otroke. Razna ročna dela in predtiskanje. Toaletne predmete

v novo otvorjeni specialni trgovini

Slavko Černetič

Maribor, Stolna ulica 1

M. Zevnec

V senci jezuita

Zgodovinski roman.

186

Zdajci pa se je ustavil skrit med šopi še nerazcvetelih lilij, ki so se pripravljale, da se ogrnejo zdaj pa zdaj z dišečimi kelih.

Namignil je Sansaku, naj obstane tudi on in naj ne dela šuma.

Nato je razgrnil rahlo dva gosta šopa grmičja in Sansak je zagledal poslopje polurazpadle zunanosti.

Bil je stražni paviljon. Kralj je trepetal.

Res, njegovo srce je utripalo kakor v davnih dneh njegove prve ljubezni.

»Vse, kar ljubim, biva tu!« je zamrmral sam pri sebi.

In podoben mlademu študentu, ki gleda svojo oboževalko iz daljave, je čakal kralj, oči uprte proti paviljonu...

Zdajci pa je prebledel in prijel Sansaka za roko. V okvirju enega izmed pritličnih oken se je pojavil obraz mlade deklice, ki se je zdelo, da gleda istotako tesnobno v modro nebo in čaka dogodka, od katerega zavisi njeno življenje.

»Ona!« je zahropel kralj. Bila je Žileta.

Toda deklica je izginila kmalu, in kraljevi prsti, stisnjeni okrog Sansakove roke, so se počasi razlek-nili.

Kralj se je obrnil k plemiču: »Ali si videl Sansak?«

»Da, sir.«

»Kaj ne, da je krasna?«

»Sir, meni so minili dnevi, ko sem se vprašal, ali so ženske lepe ali grde!«

Kralj pa ga ni poslušal več.

Kakor priklenjen po magnetični sili, so se bile uprle njegove oči iznova v razdrapani paviljon na okno, in čakale ljubke prikazni, ki si jo je nadejal zagledati znova.

Dolgo časa je stal Franc I. tako in se potapljaj v svoje koprnenje.

Zdajci pa je zavzdihnil in se obrnil proti gradu, kakor da se je vzdramil iz sanj.

»Torej ljubi Vaše Veličanstvo to deklico še vedno?« je vprašal Sansak.

»Še vedno, prijatelj! Bolj blazno kakor kdaj prej... Ta ljubezen me muči in tira v obup... a zdaj je konec vsega...«

Sansak je srepo pogledal Franca I.

»Kralj je gospodar!« je izpregovoril.

»Da, smrt božja, gospodar sem. In pravim ti, Sansak, konec je tega! Nocoj jo ugrabiva, ali slišiš?«

»Dobro, sir,« je dejal Sansak hladno. »Ob kateri uri?«

»Kakor hitro se jame delati noč.«

XXXVIII.

Pomladni večer.

Margentina in Magdalena Feronova sta se bili domeni med seboj, da obvestita Žileto šele v najzadnjem trenutku o rečeh, ki se pripravljajo.

Dan je torej potekel deklici precej mirno. Zvečer pa jo je začelo vznemirjati Margentinino nervozno vedenje.

»Kaj vam je, mati?« je vprašala večkrat.

Margentina je odgovarjala nejasno, kakor da bi se ogibala točnega odgovora.

Ko je tonilo solnce za obzorje, je začela Margentina marljivo pripravljati večerjo.

Takrat se je pojavila Magdalena, ki je bila ves dan ostala zaprta v svoji sobi.

Bila je bledejša nego po navadi, in Žileta si ni mogla česa, da ji ne bi povedala tega.

»Drago dete,« je dejala Magdalena, »ne vznemirjaj se zaradi mene.«

Potegnila jo je k odprtemu oknu; obe sta se naslonili za trenutek.

Nad parkom se je razgrinjal tisti neopredeljivo vedri pokoj, ki dela gozd tako veličasten proti večeru; že so se daljšale sence, in med vejami je dihal nočni hlad.

Vonjava mladega brstja je dajala mlačnemu ozračju še posebno mehko.

Nebo je brez meseca; toda na bledomodrem ozadju se je užigalo nekaj zvezd, migljajočih kakor plahé lučke v vetru.